

OPIS MODUŁ KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

I. Informacje ogólne:

1	Nazwa modułu kształcenia	Fotometria
2	Kod modułu kształcenia	04-A-FTM-75-2L
3	Rodzaj modułu kształcenia	do wyboru
4	Kierunek studiów	astronomia
5	Poziom studiów	I stopień
6	Rok studiów	drugi
7	Semestr	letni
8	Rodzaje zajęć i liczba godzin	30 h wykł. + 45 h lab.
9	Liczba punktów ECTS	9
10	Prowadzący zajęcia	dr hab. T.Kwiatkowski, dr A.Marciniak
11	Język wykładowy	polski

II. Informacje szczegółowe

1. Cel (cele) modułu kształcenia

Studenci zapoznają się z podstawami obserwacji fotometrycznych. Poznają systemy fotometryczne i przeprowadzają samodzielne obserwacje (przy wykorzystaniu kamery CCD) oraz przeprowadzają ich redukcję.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Podstawowa wiedza z astronomii ogólnej

3. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych dla modułu kształcenia i odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów:

Symbol efektów kształcenia	Po zakończeniu modułu (przedmiotu) i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia student potrafi:	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów
FOT_01	Wyjaśnić podstawę pojęcia fotometrii astronomicznej	K_W03; K_W08
FOT_02	Opisać budowę i działanie teleskopów i detektorów używanych w fotometrii wizualnej, podczerwonej i w polarymetrii	K_W03, K_W07; K_W08
FOT_03	Wyjaśnić wpływ atmosfery ziemskiej i materii międzygwiazdowej na obserwacje fotometryczne	K_W05, K_W08
FOT_04	Opisać sposób wyznaczania podstawowych parametrów gwiazd z pomiarów fotometrycznych	K_W08, KW_10
FOT_05	Zaplanować i przeprowadzić obserwacje fotometryczne, zredukować uzyskane dane	K_W07, K_W08; K_W10; K_W20; K_U01; K_U02; K_U03
FOT_06	Przygotować sprawozdanie z przeprowadzonych obserwacji i przedstawić wyniki obserwacji fotometrycznych	K_U01; K_U02; K_U03; K_U09

4. Treści kształcenia:

Nazwa modułu kształcenia: Fotometria		
Symbol treści kształcenia	Opis treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia modułu
TK_01	Podstawowe pojęcia fotometrii: strumień, światłość, oświetlenie, luminancja, etendue, skale magnitud, systemy fotometryczne	FOT_01
TK_02	Budowa i działanie teleskopów i detektorów światła	FOT_01; FOT_02, FOT_06
TK_03	Efekty instrumentalne w CCD: offset, prąd ciemny, pole wyrównujące, promienie kosmiczne itp	FOT_02, FOT_05
TK_04	Fotometria aperturowa, profilowa, odejmowanie obrazów; fotometria względna i różnicowa	FOT_01; FOT_02, FOT_05, FOT_06
TK_05	Oprogramowanie wykorzystywane w fotometrii, niepewności pomiarowe i stosunek sygnału do szumu	FOT_01; FOT_02, FOT_05, FOT_06
TK_06	Wpływ ekstynkcji atmosferycznej i międzygwiazdowej na wyniki pomiarów fotometrycznych, transformacja do systemu standardowego	FOT_02, FOT_03, FOT_05, FOT_06
TK_07	Techniki fotometrii podczerwonej i polarymetrii	FOT_02, FOT_04; FOT_05
TK_08	Obserwacje fotometryczne a podstawowe parametry fizyczne charakteryzujące gwiazdy	FOT_01, FOT_04

5. Zalecana literatura

- E. Bohm-Vitense, 1990, *Introduction to stellar astrophysics. Vol 1. Basic stellar observations and data.* Cambridge University Press
- M. Kubiak, 1994, *Gwiazdy i materia międzygwiazdowa*, PWN, Warszawa
- E.F. Milone, C. Sterken Eds. 2011, *Astronomical Photometry. Past, Present, and Future.* Springer Science+Business Media, LLC 2011
- I.S. McLean, 2008, *Electronic Imaging in Astronomy. Detectors and Instrumentation.* Springer
- B.D. Warner, 2006, *A Practical Guide to Lightcurve Photometry and Analysis.* Springer
- E. Budding, O. Demircan, 2007, *Introduction to Astronomical Photometry.* Cambridge University Press
- Dostępne źródła w Internecie

6. Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b-learningu (edukacji zdalnej)
Nie przewiduje się

7. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.
materiały będą dostarczane przez prowadzących zajęcia

III. Informacje dodatkowe

1. Odniesienie efektów kształcenia i treści kształcenia do sposobów prowadzenia zajęć i metod oceniania:

Nazwa modułu (przedmiotu): Fotometria			
Symbol efektu kształcenia dla modułu	Symbol treści kształcenia realizowanych w trakcie zajęć	Sposoby prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów kształcenia	Metody oceniania stopnia osiągnięcia założonego efektu kształcenia*
FOT_01	TK_01; TK_02; TK_04; TK_05; TK_08	Wykład + literatura + praca laboratoryjna	F – pytania i dyskusja podczas wykładu oraz pracy laboratoryjnej P – egzamin ustny; pisemne sprawozdanie z wykonanej pracy
FOT_02	TK_02; TK_03; TK_04; TK_05; TK_06; TK_07;	Wykład + literatura + praca laboratoryjna	F – pytania i dyskusja podczas wykładu oraz pracy laboratoryjnej P – egzamin ustny; pisemne sprawozdanie z wykonanej pracy
FOT_03	TK_01; TK_06;TK_07	Wykład + literatura + praca laboratoryjna	F – pytania i dyskusja podczas wykładu oraz pracy laboratoryjnej P – egzamin ustny; pisemne sprawozdanie z wykonanej pracy
FOT_04	TK_01; TK_06; TK_07; TK_08;	Wykład + literatura + praca laboratoryjna	F – pytania i dyskusja podczas wykładu oraz pracy laboratoryjnej P – egzamin ustny; pisemne sprawozdanie z wykonanej pracy
FOT_05	TK_01; TK_02; TK_03; TK_04; TK_05: TK_06;	Wykład + literatura + praca laboratoryjna	F – pytania i dyskusja podczas wykładu oraz pracy laboratoryjnej P – egzamin ustny; pisemne sprawozdanie z wykonanej pracy
FOT_06	TK_01; TK_02; TK_03: TK_04; TK_05; TK_06; TK_08	Wykład + literatura + praca laboratoryjna	F – pytania i dyskusja podczas wykładu oraz pracy laboratoryjnej P – egzamin ustny; pisemne sprawozdanie z wykonanej pracy

*

Proszę uwzględnić zarówno oceny formujące(F) jak i podsumowujące(P)

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących ocenie osiągnięcia opisanych efektów kształcenia.

- Wielkości gwiazdowe w systemach VEGAmag, STmag i ABmag
- Zjawiska fizyczne powodujące ekstynkcję atmosferyczną
- Wyznaczanie temperatury gwiazd z obserwacji fotometrycznych
- Systemy fotometryczne używane w astronomii
- Redukcja jasności instrumentalnych do systemu standardowego
- Ramki typu „prąd ciemny”, „offset”, „pole wyrównujące”
- Obserwacje fotometryczne gwiazd zmiennych

2. Obciążenie pracą studenta (punkty ECTS):

Nazwa modułu (przedmiotu): Fotometria	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin (lekcyjnych) na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	75
Praca własna studenta (przygotowanie do pracy laboratoryjnej, zadania domowe)	35
Praca własna studenta (czytanie literatury)	25
Praca własna studenta (pisanie sprawozdań)	30
Praca własna studenta (przygotowanie do egzaminu)	20
SUMA GODZIN	195
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU (PRZEDMIOTU)	9

Praca własna studenta – przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu,...

3. Sumaryczne wskaźniki ilościowe

a) Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich 9

b) Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne i projektowe 6

4. Kryteria oceniania

Zasady oceniania i kontroli obecności zostaną podane przez prowadzących zajęcia na początku semestru.